

© MATTHEU FRUJINK

EEN ANDERE KIJK OP DE VLEESVEESECTOR

De vleesveehouderij heeft in Denemarken niet hetzelfde belang als in België. De nadruk ligt er op een meer extensieve uitbating met andere rassen. – *Dirk Audenaert, landbouwconsulent Boerenbond*

Tijdens een bezoek met de themagroep Rundvee kregen we tekst en uitleg van vleesveehouder Jakob Kjaersgaard die in Herning een biologisch bedrijf runt met een veestapel van 340 dieren. Het bedrijf omvat 200 ha waarvan 120 ha extensief grasland.

De verschillen tussen de Deense en de Belgische vleesveehouderij zijn enorm. In tabel 1 is de totale veestapel melkkoeien en zoogkoeien weergegeven in beide landen. Terwijl men in Denemarken 100.000 melkkoeien meer melkt, tellen de Denen bijna 370.000 zoogkoeien minder. Na een forse stijging van de vleesveestapel gedurende de voorbije 20 jaar, zien

we de laatste 5 jaar een daling met 15%. Mogelijk heeft de beslissing om in Denemarken sinds 2005 de zoogkoeienpremies te ontkoppelen hierbij een belangrijke rol gespeeld. Alle Europese premies zijn verwerkt in de toeslagrechten.

Andere rassen

Opmerkelijk zijn ook de rassen waarmee de Deense vleesveehouderij werkt: Galloway, Angus, Highlander, Limousin ... Belgisch witblauw vind je hier niet. Sommige veehouders gebruiken wel een beetje sperma van het witblauw ras, maar dat is dan afkomstig van British Blue dat vanuit Groot-Brittannië wordt ingevoerd. Het extensieve veehouderijstelsel laat niet toe om met het Belgisch witblauw ras te werken. De problematiek van de keizersnedes speelt hierbij een grote rol. De bezwaren die men hier heeft tegen de keizersnedes doen ons de wenkbrauwen fronsen, zeker omdat men hier bijvoorbeeld het euthanaseren van

.....
Kruising van een Angus- of Gallowaykoe met een Limousinstier levert volgens Kjaersgaard het smakelijkste vlees op.
.....

Jersey-stierkalveren op melkveebedrijven niet als een probleem beschouwt ... Toen Jakob Kjaersgaard besliste om het melkveebedrijf te stoppen en te starten met vleesvee, koos hij voor een biologische vleesveeuitbating omdat de bedrijfsstructuur en de gronden daar het best geschikt voor waren. In Denemarken wordt ongeveer 10% van het rundvee biologisch gekweekt; 90% wordt volgens de gangbare methode aangehouden. Op Jakobs bedrijf zijn er jaarlijks 130 kalvingen. Alle stieren worden op het bedrijf

Tabel 1 Aantal melkkoeien en zoogkoeien in België en Denemarken in 2012

	België	Denemarken
Melkkoeien (aantal)	485.112	575.725
Zoogkoeien (aantal)	468.756	101.509

aangehouden tot ze slachtrijp zijn. In totaal omvat de veestapel 340 runderen. Doordat het vervangingspercentage zo laag ligt, volstaat het dat jaarlijks zo'n 10 tot 20 vaarzen worden ingeschakeld. De oudste koe heeft nu al 13 kalveren gegeven!

Ieder jaar selecteert Jakob de beste raszuivere Anguskoeien voor de verdere nafok. Bij deze koeien stond tijdens de zomer een (Red) Angusstier. Het gebruik van een Angusstier voor de eerste kalving heeft ook te maken met het voorkomen van geboorteproblemen. Andere jaren wordt een Gallowaystier ingezet bij de Gallowaykoeien. De vaarskalveren worden aangehouden om de zuivere moederlijn in stand te houden. De andere koeien worden gekruist met een Limousinstier. Het 'eindproduct' wordt afgemest. De kruising van de Angus- of Gallowaykoeien met een Limousinstier levert volgens Jakob het beste en smakelijkste vlees op. Jakob besteedt heel wat aandacht aan de keuze van de dekstieren (één Red Angus en 2 Limousinstieren).

Extensieve uitbating

Het bedrijf omvat ruim 200 ha. Hiervan is ongeveer 120 ha extensief grasland. Een deel van de koeien moet zelfs zorgen voor bosonderhoud. Acht koeien lopen op een perceel bos van 6 ha en 4 ha aanpalende weide, waardoor het lagere kreupelhout niet manueel moet worden weggekap. De overige weiden worden ook niet met kunstmest bemest, zodat alle vlees onder het biologisch label kan worden afgezet. Daarnaast teelt het bedrijf 25 ha gerst-haver dat als geheleplantensilage wordt gevoederd, 14 ha gras-klover om vordroog te maken en 50 ha tarwe waarvan men het graan en het stro verbruikt op het bedrijf.

Kruisingen, biologisch, extensief: dit type van uitbating is vergelijkbaar met de extensievere vleesveeuitbating zoals wij die kennen in de provincie Luxemburg. De biologische premies spelen in het economische verhaal uiteraard een belangrijke rol. Samen met de toeslagrechtenpremie en met een aanvullende milieupremie maakt dat een totaal van ruim 500 euro per ha. Bij omschakeling naar bio krijg je de eerste jaren een hogere vergoeding. Anderzijds kon het grootste blok (extensief) weiland van het gemeente gehuurd worden voor 75 euro per ha.

Afzet

De afgemeste dieren worden deels thuis verkocht in de hoevewinkel en deels aan

Danish Crown. Danish Crown is een enorm concern dat 15 varkensslachthuizen en 8 runderslachthuizen omvat, met tal van vestigingen buiten Denemarken. De dieren worden geklasseerd

veer 700 kg en halen eenzelfde prijsniveau als de stieren. In Denemarken is er wellicht geen discussie omtrent slachtgewichten boven de 600 kg ... De verkoop op de hoeve is een extra. Jaarlijks worden

1 De veestapel van Jakob Kjaersgaard in Herning: Angus, Galloway en kruisingen. 2 Jakob verkoopt diepvriesvleespakketten in de hoevewinkel: 10 kg rundergehakt voor ongeveer 87 euro.

volgens het Seurop-klassement en vallen meestal in de categorieën U en R. De klassering gebeurt op basis van een camera, en telkens wordt een foto genomen! Het slachtrendement ligt tussen 55 en 60%.

De stieren worden op een leeftijd van 24 à 26 maanden verkocht en halen een gemiddelde groei van 700 tot 800 g per dag. Deze groei moet wel gehaald worden zonder krachtvoer, want dat is volgens Jakob te duur. Aangezien er ook geen maïs aanwezig is, is kuilvoer het enige alternatief. De stieren halen gemiddeld een geslacht gewicht van 320 kg en haalden begin september een prijs van 4 tot 4,5 euro per kg geslacht. De koeien worden afgezet op een gewicht van onge-

zowat 25 runderen verkocht via de hoevewinkel. Diepgevroren pakketten rundvlees betekenen duidelijk een meerwaarde.

Verschillen

Dat de Deense vleesveehouderij in vele opzichten verschillend is van onze Vlaamse situatie is zonder meer duidelijk. En als je dan hoort dat de grondprijzen sinds de internationale bankencrisis gehalveerd zijn (in deze regio momenteel 10.000 euro voor grasland en 20.000 euro voor akkerland), dan valt het ons andermaal op hoe verschillend de situatie binnen een eengemaakt Europa wel kan zijn. ■